

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК № 1

Сергій НИЖНИК
(ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 13 Механічна інженерія
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальності: 134 «Авіаційна та ракетно-космічна техніка»
(код і найменування спеціальності)

Освітні програми: Проектування, виробництво та сертифікація
авіаційної техніки.
Авіаційні двигуни та енергетичні установки.
Ракетно космічна техніка.
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*

Форма навчання: денна

Силабус введено в дію з 01.09.2025

Харків – 2025 р.

Розробник:
доцент кафедри «Економіки та публічного управління»,

канд. техн. наук доцент
(посада, науковий ступінь та вчене звання.)

Микола ФЕДОРЕНКО
прізвище та ім'я

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри 601,

д. н. з держ. упр., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Ярослава ЧЕРНА
(м'я та прізвище)

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ: *Федоренко Микола Михайлович*

Посада: *доцент кафедри економіки та публічного управління (601)*

Науковий ступінь: *кандидат технічних наук*

Вчене звання: *доцент*

Перелік дисциплін, які викладає:

Менеджмент; Операційний менеджмент; Менеджмент підприємницької діяльності; Поведінка споживача; Логістика; Логістичний менеджмент; Маркетинг; Основи економіки бізнесу; Технічне регулювання; Товарознавство, непродовольчі товари.

Напрями наукових досліджень: *проблеми підготовки професійних кадрів з логістики в умовах глобального конкурентного середовища.*

Контактна інформація: e-mail: m.fedorenko@khai.edu,

тел. **+38067-734-7004**

2. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	<i>Денна</i>
Семестр	<i>6</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Тип дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	<i>денна: 3 кредитів ЄКТС / 90 годин (48 аудиторних, з яких: лекції – 24, практичні – 24; СРЗ – 42);</i>
Види навчальної діяльності	<i>Лекції, практичні (семінарські), самостійна робота (Індивідуальне завдання – розрахунково-графічна робота)</i>
Види контролю	<i>модульний контроль, семестровий контроль - залік,</i>
Пререквізити	<i>Аерогідродинаміка, Будівельна механіка, Деталі машин та основи конструювання</i>
Кореквізити	<i>Загальна будова об'єктів аерокосмічної техніки, Будівельна механіка, Деталі машин та основи конструювання (КП).</i>
Постреквізити	<i>Експлуатація, обслуговування, системи та обладнання повітряних суден. Розрахунок на міцність літальних апаратів</i>

3. Мета та завдання навчальних дисциплін, переліки компетентностей та очікуваних результатів навчання

Мета вивчення: формування необхідних знань про економічну діяльність підприємства в галузі механічної інженерії з метою організації виробництва елементів та об'єктів авіаційної та ракетно-космічної техніки з максимальною економічною ефективністю.

Завдання: формування сучасного економічного та управлінського мислення, системи спеціальних знань з економіки та управління підприємствами з виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки, а також практичних навичок аналізу, планування та розрахунку показників економічної діяльності та ефективності, організації та управління виробництвом.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- здатність працювати у команді.
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- здатність приймати обґрунтовані рішення.
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- здатність враховувати економічні та управлінські аспекти виробництва елементів та об'єктів авіаційної та ракетно-космічної техніки у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

Володіти засобами сучасних інформаційних та комунікаційних технологій в обсязі, достатньому для навчання та професійної діяльності.

Пояснювати свої рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і нефахівцям в ясній і однозначній формі.

Володіти навичками самостійного навчання та автономної роботи для підвищення професійної кваліфікації та вирішення проблем в новому або незнайомому середовищі.

Призначати оптимальні матеріали для елементів та систем авіаційної та ракетно-космічної техніки з урахуванням їх структури, фізичних, механічних, хімічних та експлуатаційних властивостей, а також економічних факторів.

Оцінювати економічну ефективність виробництва елементів та систем авіаційної та ракетно-космічної техніки.

Міждисциплінарні зв'язки: Опанування дисципліни «Економіка підприємства» передбачає попереднього вивчення дисциплін: вища математика, технологічні основи виробництва, матеріалознавство. Становить *підґрунтя* для написання економічної частини бакалаврської роботи.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Ресурсне забезпечення виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки

Тема 1. Підприємство як основний суб'єкт господарювання.

Характеристики господарської діяльності як основи економічного життя людського суспільства. Структура економіки (господарства) країни. Роль курсу в підготовці фахівців механічної інженерії до визначення та обґрунтування організаційно - економічних процесів на підприємстві.

Поняття підприємства як організаційно відділеної й економічно самостійної первинної ланки виробничої та невиробничої сфери, зокрема підприємств механічної інженерії. Місія й мета підприємства. Головні напрямки діяльності підприємства.

Класифікація підприємств і її практичне значення. Сутнісна характеристика структури підприємства. Виробнича і невиробнича структура підприємства: сутність і види. Фактори формування й зміни структури підприємства.

Інтеграційні форми підприємств і організацій. Форми добровільного й інституційного об'єднання підприємств і організацій (асоціації, консорціуми, концерни, корпорації, фінансово-промислові групи, холдинги й т.п.). Ціль їхнього створення, особливості й ефективність діяльності.

Тема практичного заняття

Основні виробничі засоби підприємства. Показники використання основних засобів підприємства. Амортизація основних засобів. Розрахунок первісної, переоціненої, залишкової та ліквідаційної вартості основних засобів. Розрахунок амортизації за сучасними методами.

***Самостійна робота здобувача освіти:** опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Структура економіки країни. Виробництво як процес трудової діяльності по створенню економічного продукту. Класифікація підприємств і її практичне значення.

Тема 2. Основні засоби підприємства. Амортизація основних засобів.

Стисла анотація:

Матеріальні активи як сукупність виробничих засобів і іншого майна підприємства.

Первісна, переоцінена, залишкова та ліквідаційна вартість основних засобів. Класифікація основних засобів за ознакою функціонального призначення й участі у виробничих процесах.

Нематеріальні ресурси підприємства, їхній вплив на конкурентоспроможність його продукції на ринку. Характеристика об'єктів промислової власності (винаходів, промислових зразків, корисних моделей, товарних знаків). Інформаційні технології й програмні продукти та інші нематеріальні ресурси («ноу-хау», раціоналізаторські пропозиції, найменування місця походження товару, гудвіл фірми). Нематеріальні активи як юридичне оформлені права виняткового користування об'єктами промислової й інтелектуальної власності, їхня вартісна оцінка.

Фізична сутність техніко-економічного старіння знарядь праці й форми запобігання цьому (ремонт, модернізація, заміна). Амортизація основних засобів. Норми амортизаційних відрахувань. Оцінка доцільності витрат на періодичний ремонт, модернізацію й заміну виробничого устаткування. Розширене відтворення основних засобів їхнім технічним переозброєнням, реконструкцією, розширенням і новим придбанням.

Тема практичного заняття

Оборотні засоби підприємства. Нормування оборотних засобів підприємства. Показники ефективності використання оборотних коштів.

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.

Склад засобів виробництва: основні та оборотні засоби. Класифікація та структура основних засобів в аерокосмічній галузі. Оцінка основних засобів. Амортизація основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів. Механізація обліку та аналізу використання обладнання.

Тема 3. Оборотні засоби підприємства.

Стисла анотація:

Сутнісна характеристика оборотних засобів як сукупності поточних витрат фінансових коштів. Виділення оборотних коштів, які обслуговують сфери виробництва й обороту. Нормовані й ненормовані оборотні кошти. Джерела формування оборотних коштів.

Призначення нормування (розрахунку нормативів) оборотних коштів. Методи розрахунку нормативів обігових коштів (аналітичний, коефіцієнтний, прямого рахунку). Обчислення нормативів обігових коштів в окремих їхніх елементах.

Основні показники рівня ефективності використання оборотних засобів: коефіцієнти оборотності (кількість оборотів) і завантаження, тривалість одного обороту, методика їхнього розрахунку. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів.

Тема практичного заняття

Резерви економії матеріальних ресурсів. Джерела фінансування й фінансовий план підприємства.

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.

Склад та структура оборотних коштів. Резерви та шляхи економії матеріальних ресурсів в аерокосмічній галузі. Значення прискорення обігу оборотних коштів.

Тема 4. Виробничі потужності підприємства.

Стисла анотація:

Виробничі потужності підприємства. Загальна характеристика, види й фактори формування (нарощування) виробничої потужності підприємства. Основні методичні принципи розрахунку виробничої потужності створеного й діючого підприємства. Показники й шляхи підвищення рівня використання виробничих потужностей.

Загальна характеристика продукції, її класифікація й вимірники: номенклатура, асортименти й обсяги; валова, товарна, чиста й реалізована продукція.

Тема практичного заняття

Виробнича потужність та виробнича програма, облік та аналіз виконання виробничої програми. Розрахунок кількості обладнання.

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.

Схема формування виробничої програми підприємства і її ресурсного забезпечення.

Тема 5. Організація виробництва та управління підприємством.

Стисла анотація:

Організаційні типи виробництва, їх характеристика. Поняття і класифікація методів організації виробничого процесу. Специфіка організації виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки. Механізм і функції управління підприємством. Принципи та методи управління підприємством. Шляхи удосконалення управління підприємством.

Тема практичного заняття

Типи організаційних структур управління.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Інноваційні підходи до управління сучасними підприємствами: аутсорсинг, діджиталізація, віртуалізація та реінжиніринг.

Тема 6. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.

Стисла анотація:

Поняття персоналу в контексті економічних понять трудових ресурсів, кадрів, трудового потенціалу. Категорії персоналу підприємства (керівники, фахівці, службовці, робітники). Поділ персоналу за професіями і кваліфікацією. Виділення й характеристика робітників за рівнем кваліфікації. Особливості структури персоналу різних підприємств і організації різних типів, розмірів і форм власності. Розрахунки чисельності окремих категорій робітників підприємства.

Продуктивність праці як економічна категорія. Методичні підходи до розрахунку продуктивності праці на виробничих підприємствах. Резерви зростання продуктивності праці й заходи для їхнього використання в сучасних умовах господарювання. Розрахунки можливого зростання продуктивності праці за рахунок сукупності факторів.

Мотивація як процес стимулювання людей до ефективної трудової діяльності. Можливі види мотивації трудової діяльності.

Поняття оплати праці. Форми й системи оплати праці і їхня реалізація. Залежність оплати праці від кінцевих результатів діяльності. Сучасна державна політика оплати праці. Тарифна система – основа організації заробітної плати. Основна заробітна плата й додаткова оплата праці. Доплати, надбавки до заробітної плати та преміювання персоналу. Визначення фонду заробітної плати підприємства. Вплив співвідношення темпів росту продуктивності та оплати праці на економічні результати діяльності підприємств. Вдосконалення форм та систем заробітної плати в підприємствах. Механізм державного регулювання оплати праці й соціального захисту. Регулювання оплати праці на основі колективного договору.

Тема практичного заняття

Персонал підприємства, продуктивність праці. Розрахунок кількості працівників підприємства. Розробка схеми організаційної структури цеху. Оплата праці на підприємстві. Форми та системи оплати праці, умови їх застосування.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Кадри, продуктивність праці на підприємстві. Продуктивність праці, показники та вимірювачі продуктивності праці, фактори, що визначають рівень продуктивності праці. Шляхи підвищення. Розрахунок заробітної плати на підприємстві. Сучасна державна політика оплати роботи. Механізм державного регулювання оплати роботи й соціального захисту. Можливі види мотивації трудової діяльності.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ. Модульна контрольна робота №1.

Змістовний модуль 2. Економічні показники виробництва авіаційної та ракетно-космічної техніки

Тема 7. Собівартість продукції. Витрати на виробництво продукції.

Стисла анотація:

Витрати і собівартість продукції підприємства. Роль і значення витрат у господарській діяльності підприємства. Собівартість продукції – результат включення витрат на виробництво продукції, що виготовляється і реалізованої продукції підприємства. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками: за виробничим призначенням (за економічними елементами та статтями калькуляції), за способом включення витрат у собівартість (прямі і непрямі витрати), за впливом обсягу виробництва (змінні і умовно-постійні витрати), за однорідністю складу (прості і комплексні витрати). Методичні основи калькулювання собівартості продукції. Обсяги калькуляції і статті витрат. Способи розрахунку витрат за статтями калькуляції. Розрахунки витрат за економічними елементами. Прогнозування та планування собівартості продукції: задачі прогнозування і планування собівартості, показники планування собівартості. Основні техніко-економічні фактори зниження собівартості продукції. Графік беззбитковості.

Тема практичного заняття

Собівартість продукції. Розрахунок витрат на виробництво та реалізацію продукції підприємства. Класифікація витрат на виробництво за однорідними економічними елементами та за статтями калькуляції.

***Самостійна робота здобувача освіти:** опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Собівартість продукції та ціноутворення. Класифікація витрат на виробництво за однорідними економічними елементами та за статтями калькуляції. Резерви та фактори зниження собівартості продукції в аерокосмічній галузі.

Тема 8. Ціна та ціноутворення продукції підприємства.

Стисла анотація:

Ціна і ціноутворення продукції. Роль споживчої вартості в ціноутворенні. Функції цін в господарській діяльності підприємства. Види цін та їх структурні елементи. Ціноутворення на різних ринках збуту: характеристика типів збуту та їх особливостей. Методи встановлення ринкових цін. Концепції ціноутворення в умовах ринкових відносин. Особливості ціноутворення авіаційної та ракетно- космічної техніки.

Тема практичного заняття

Види цін та їх структурні елементи. Методи встановлення ринкових цін. Графік беззбитковості.

***Самостійна робота здобувача освіти:** опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Концепції ціноутворення в умовах ринкових відносин

Тема 9. Фінансово-економічні результати і ефективність діяльності підприємства.

Стисла анотація:

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності

підприємства. Прибутковість і дохідність: їх сутність і різниця між ними. Джерела формування загальної величини прибутку (доходу) підприємства.

Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Обчислення рентабельності: виробничих засобів підприємства, виробленої продукції, реалізованої продукції.

Сутність і методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства. Економічний ефект та економічна ефективність. Показники загальної та порівнювальної економічної ефективності.

Тема практичного заняття

Фінансово-економічні результати діяльності підприємства. Прибуток, рентабельність підприємства. Види прибутку. Показники рентабельності.

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.

Фінансово-економічні результати і ефективність діяльності підприємства. Прибуток, рентабельність підприємства. Види прибутку. Показники рентабельності. Шляхи підвищення рентабельності.

Тема 10. Планування діяльності підприємства. Бізнес-план підприємства: сутність, структура, порядок розроблення.

Стисла анотація:

Планування як функція управління, його принципи і методи. Система планів підприємства, їх взаємозв'язок та порядок розробки. Види планування: стратегічне планування, тактичне планування, оперативне планування, бізнес-планування. Стратегічне планування на підприємстві. Значення й сутність бізнес-планування. Обсяги й зміст специфічних розділів бізнес-плану: характеристика нової продукції, оцінка ринку збуту продукції на основі маркетингових досліджень, план виробництва продукції та надання послуг, організаційний план, фінансова стратегія й фінансовий план, оцінка ризиків і їхнє попередження.

Тема практичного заняття

Бізнес-план – основа обґрунтування аерокосмічного виробництва. Основні розділи бізнес-плану

Самостійна робота здобувача освіти: опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.

Бізнес-план – основа обґрунтування аерокосмічного виробництва. Розділи бізнес-плану.

Тема 11. Інноваційна активність підприємства. Методичні основи визначення економічної ефективності технічних нововведень.

Стисла анотація:

Інновація та її ознаки. Інноваційний продукт. Інноваційні процеси: поняття, види і характеристика. Економічна сутність та об'єктивна необхідність інноваційної діяльності підприємства. Напрями інноваційної діяльності підприємства та класифікація інновацій. Чинники активізації інноваційної діяльності підприємства. Елементи процесу інновацій: відкриття, винахід, раціоналізаторська пропозиція. Інноваційний потенціал підприємства. Значення інновацій для сталого розвитку сучасних підприємств.

Показники оцінки інноваційної активності підприємства. Фінансування інноваційної діяльності підприємства. Критерії і показники рівня впровадження інновацій. Задачі економічного обґрунтування прогресивних, наукових, технічних, технологічних рішень. Методичні основи визначення економічної ефективності технічних нововведень.

Тема практичного заняття

Інновації та інноваційні процеси на підприємстві. Методи визначення економічної ефективності нової техніки. Економічний ефект та економічна ефективність. Загальна та порівнювальна економічна ефективність. Показники загальної та порівнювальної економічної ефективності.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Інноваційний процес і інноваційна діяльність на підприємства. Оцінка ефективності інновацій.

Тема 12. Інвестиційна діяльність підприємства. Оцінювання ефективності інвестиційних проектів методом дисконтування.

Стисла анотація:

Сутність, характеристика інвестицій як найважливішого фінансового ресурсу для створення, функціонування й розвитку підприємства. Мета й структура інвестицій підприємства. Джерела формування інвестицій. Інвестиційна стратегія: сутність, принципи формування. Сучасна парадигма управління інвестиційною діяльністю підприємства. Інвестиційний процес на підприємстві: характеристика інвестиційного процесу, суб'єкти й об'єкти інвестиційного процесу, інвестиційний проект створення й розвитку підприємства.

Економічна ефективність інвестицій: сутність, види. Традиційні методи оцінки ефективності інвестицій. Динамічні методи оцінки ефективності інвестицій. Оцінювання ефективності інвестиційних проектів методом дисконтування.

Тема практичного заняття

Економічна ефективність інвестицій: сутність, види. Традиційні методи оцінки ефективності інвестицій. Динамічні методи оцінки ефективності інвестицій. Оцінювання ефективності інвестиційних проектів методом дисконтування.

Самостійна робота здобувача освіти: *опрацювання матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, творчі завдання, підготовка до модульних контрольних робіт, розгляд самостійно питань.*

Інвестиційна діяльність підприємства. Методи оцінки інвестиційних проектів

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.

Модульна контрольна робота №2.

Модуль 2

2. Індивідуальне завдання – виконання розрахунково-графічної роботи. Контрольний захід (залік)

5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з курсу «Техніко-економічне оцінювання виробництва» виконується самими студентами під керівництвом викладача.

Індивідуальне завдання означає, що студенти повинні підготувати паперове завдання, звіт, інформаційний матеріал, електронні таблиці з розрахунком показників, побудувати діаграми, та проаналізувати отримані економічні показники.

6. Методи навчання

Для ефективного вивчення матеріалу використовуються такі методи навчання:

- пояснювально-описовий;
- метод схематичної ілюстрації предмета у вигляді діаграм, графіків;
- ситуаційний метод (вирішення та аналіз окремих економічних проблем);
- репродуктивний.

7. Методи контролю

Система поточного контролю знань містить оцінку:

- систематична та активна участь учнів під час практичних занять;
- виконання індивідуальних та самостійних завдань;
- остаточна оцінка (зараховано/не зараховано).

Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Виконання і захист РГР	0...10	1	0...10
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту/заліку складається з двох теоретичних питань, з максимальним балом 30 балів за кожне питання та одним практичним завданням у 40 балів, що складає в сумі 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань і навичок. Виконувати всі практичні завдання. Вміти самостійно розраховувати основні економічні показники.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум знань, виконувати всі завдання. Продемонструвати вміння виконувати всі практичні заняття та окремі завдання у визначений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, запропонованих у роботах. Вміти самостійно розраховувати основні економічні показники підприємства.

Відмінно (90-100). Повністю знати основні та додаткові матеріали. Знати всі теми. Орієнтуватися у підручниках та посібниках. Безперечно виконувати всі практичні завдання у визначений викладачем термін із детальним обґрунтуванням рішень та заходів, запропонованих у роботах. Уміти пояснювати розрахунок основних економічних показників підприємства.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

10. Методичне забезпечення

1. Розрахунок економічних показників машинобудівного підприємства [Текст]: навч. посіб. / Т. Ю. Павленко, Я. В. Сафронов, В. С. Купріянова та ін. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2017. – 32 с.
2. Комплекс розрахунків з техніко-економічного обґрунтування інженерних рішень при проектуванні та виготовленні ЛА [Текст]: Метод. реком./ Бабушкін А.І., Любушкіна І.О., Жихор О.Б. – Харків : Нац. аерокосмічний. ун-т ім. М.Є. Жуковського "ХАІ", 2019. – 32 с.
3. Комплекс розрахунків з обґрунтування економічної доцільності об'єктів проєктування. Методичні рекомендації. / О.Б.Жихор, Т.Ю.Павленко, О.В.Зіброва, Т.В.Сидлярук, І.Ю.Тур – Харків, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського «ХАІ», 2019. -40с.
4. Економіка підприємства [Електронний ресурс]: дистанц. курс. – Режим доступу: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5915>.

12. Рекомендована література

Базова

1. Лазебник, Л. Л. Економіка підприємства : підруч. / Л. Л. Лазебник, В. В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарева. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 426 с.
2. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л. Л. та проф. Кривов'язюка І. В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 620 с.
3. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства: підручник. Київ: Центр навчальної літератури. 2020. 304 с.
4. Гетьман, О. О. Економіка підприємства : підруч. / Гетьман О.О., Шаповал

- В.М. – Київ : Центр навчальної літератури, 2019. – 488 с.
5. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 728 с.
 6. Маслак О.І., Воробйова Л.Д. Економіка виробничого підприємства. ЦУЛ, 2019. 172 с.
 7. Єгорова І.Г., Матукова Г.І., Приймак Н.С. Економіка та організація діяльності підприємств: навч. посіб. Львів: Магнолія. 2019. 330 с
 8. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. / Пугач А.М., Демчук Н.І., Довгаль О.В., Крючко Л.С., Тягло Н.В. Миколаїв: Швець В.М. 2018. 348с.

Допоміжна

1. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / О. С. Попов, Е45 В. В. Лебедченко, З. В. Каменева, С. В. Косенко. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2013. – 176 с.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436- IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>
3. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в підприємницькій сфері/ Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

13. Інформаційні ресурси

1. <https://library.khai.edu/>
2. <https://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського